

การพัฒนาแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล*

THE GUIDELINES DEVELOPMENT TO PERVENTING THE SPREAD OF THE CORONA VIRUS 2019 FOR PARENTS OF CHILDREN WHO WERE ADMITTED AT HOSPITAL

นิษฐ์ เกื้อสกุล

Knit Kueasakul

โรงพยาบาลเกาะสมุย สุราษฎร์ธานี ประเทศไทย

Koh Samui Hospital, Suratthani, Thailand

*Corresponding author E-mail: knit_k@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2) ศึกษาประสิทธิผลแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยการวิจัยและพัฒนาที่โรงพยาบาลเกาะสมุย กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) พยาบาลผู้พัฒนาแนวปฏิบัติ จำนวน 5 คน 2) ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 60 คน และ 3) พยาบาลผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัย คือ 1) แนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับพยาบาล 2) แบบสอบถามความรู้ การปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครอง 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติ สำหรับพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ Paired t - test ผลการวิจัย พบว่า แนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือ 1) การดูแลระยะแรกรับ 2) การดูแลขณะพักตัวในห้องแยกโรค และ 3) การดูแลเมื่อกลับไปกักตัวที่บ้าน ผลการใช้พบว่า แนวปฏิบัติดังกล่าว ทำให้ผู้ปกครองเด็กมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P - value < 0.05$) และในภาพรวม พยาบาลร้อยละ 57.1 มีความพึงพอใจในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 42.9 พึงพอใจระดับปานกลาง ดังนั้น ควรนำแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ ไปใช้ที่โรงพยาบาลเกาะสมุย และขยายไปใช้ที่โรงพยาบาลอื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติ, การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ, ไวรัสโคโรนา 2019, ผู้ปกครองเด็ก

Abstract

The objectives of this research article were to 1) develop practice guidelines to preventing the spread of the corona virus 2019, 2) study the effectiveness of practice guidelines to preventing the spread of the corona virus 2019 for parents of children who were admitted to the hospital, by research and development at Koh Samui Hospital. The samples were 5 nurses who developed practice guidelines, 60 parents who cared for children with coronavirus 2019, and 150 nurses who

* Received November 24, 2023; Revised November 29, 2023; Accepted November 30, 2023

cared for children with coronavirus 2019. Research tools in conducting research were 1) guidelines to care for parents of children with corona virus 2019 for nurses, 2) questionnaire, practices to prevent infection with coronavirus 2019 and satisfaction with child care for parents 3) satisfaction questionnaire to use the guidelines for nurses. Data was analyzed by descriptive statistic, and paired t-test. The research results found that : The developed practice guidelines for preventing the spread of the corona virus 2019 was 1) Early care 2) Care while staying in the isolation room 3) Care when returning to quarantine at home. The results of using the developed practice guidelines were found that it made parents of children to have better knowledge about corona virus 2019, and better practices to prevent the spread of corona virus 2019 by statistically significant ($P\text{-value} < 0.05$), and overall, 57.1% of nurses were at high level of satisfaction, next, 42.9% were at moderate level of satisfaction. Therefore should be used this practice guidelines at Koh Samui Hospital and extended to other hospitals.

Keywords: Guidelines, Preventing The Spread, Corona Virus 2019, Parents Of Children

บทนำ

ประเทศไทยมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ.2563 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ครั้งแรกเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และได้มีการระบาดใหญ่ (Pandemic) ไปทั่วโลก และทำให้เกิดการตายเป็นจำนวนมาก (ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2563) ส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพ และชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก (กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563) การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นอกจากส่งผลต่อสุขภาพร่างกายแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตอีกด้วย รวมทั้งการขาดความเชื่อมั่นในระบบการรักษา เกิดความเครียดสะสมจนอาจลุกลามเป็นปัญหาสุขภาพจิตที่รุนแรงในอนาคต (กรมสุขภาพจิต, 2563)

การป่วยเป็นโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเด็ก มีอุบัติการณ์การติดเชื้อไวรัสน้อยกว่าผู้ใหญ่ พบประมาณร้อยละ 13 ของผู้ป่วยไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งหมด ส่วนใหญ่จะมีอาการไม่รุนแรงหรือไม่มีอาการเลย และพบน้อยมากที่เด็กติดเชื้อแล้วมีอาการรุนแรงและต้องรับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตหรือใช้เครื่องช่วยหายใจ แต่อย่างไรก็ตาม เด็กก็มีแนวโน้มที่จะเกิดการรุนแรงหรือมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงได้ หากผู้ป่วยเด็กคนนั้นมีภาวะอ้วนเป็นโรคเบาหวาน โรคหอบหืด โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด โรคพันธุกรรมเมตาบอลิก หรือภาวะผิดปกติทางระบบประสาท (เสนห์ เจียสกุล, 2564) แต่เนื่องจากเด็กยังไม่สามารถป้องกันและดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม ไม่สามารถดูแลตนเองได้ โดยเฉพาะเด็กเล็ก (Broder, et al., 2017) จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการป้องกันไม่ให้เด็กเกิดการติดเชื้อมากขึ้น เมื่อมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสนี้เกิดขึ้น ตลอดจนผู้ปกครองผู้ดูแลเด็กต้องปฏิบัติตามที่ถูกต้องในการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อโรค พยาบาลต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสามารถที่เพียงพอ เรียนรู้วิธีการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อที่ถูกต้อง (กฤติยาดา เกื้อวงศ์, 2563) และมีแนวทางที่เป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม เป็นมาตรฐานเดียวกัน

โรงพยาบาลเกาะสมุย ตั้งแต่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปี 2562 ถึงปัจจุบัน (14 พฤศจิกายน 2565) มีผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เป็นเด็กนอนพักรักษาที่โรงพยาบาลเกาะสมุยจำนวน 457 คน (โรงพยาบาลเกาะสมุย, 2565) ซึ่งการดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พยาบาลควรมีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน เพื่อประโยชน์การทำงานร่วมกัน ป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล และเป็น

มาตรการที่หน่วยบริการจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อลดผลกระทบและความสูญเสียจากการติดเชื้อที่มีต่อผู้ป่วย บุคลากร และสิ่งแวดล้อม รวมถึงลดความสูญเสียต่อชีวิต เศรษฐกิจ และชื่อเสียงของการรักษาพยาบาล (จรัสรัตน์ จิตวังโส, 2562) ซึ่งในการที่มีผู้ป่วยเด็กมานอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล ต้องมีผู้ปกครองเด็กอยู่ดูแลเด็ก ตลอดเวลาที่เด็กพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล และเมื่อแพทย์ให้เด็กไปนอนพักรักษาตัวที่บ้าน ทั้งนี้ ผู้ปกครองเด็กจะมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และมีโอกาสแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปยังผู้อื่นได้สูง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเมื่อรับเด็กนอนพักรักษาตัว ผู้ปกครองเด็กต้องมีความรู้ และการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะพยาบาลผู้ดูแลรักษาพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มานอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลเกาะสมุย จึงได้พัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงพยาบาลเกาะสมุย พร้อมทั้งศึกษาประสิทธิผลแนวปฏิบัติดังกล่าว เพื่อจะได้นำไปพิจารณาใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับโรงพยาบาลเกาะสมุย และโรงพยาบาลต่าง ๆ ในการดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

การดำเนินการ

การพัฒนาแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ได้ใช้แนวทางของ Dey & Hariharan ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาเป็น 3 ขั้นตอน (Dey, K. P., & Hariharan, S., 2006) ดังนี้

ระยะที่ 1 ค้นหาปัญหาและวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหา โดยการศึกษาการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ด้วยการสนทนากลุ่มกับพยาบาลผู้ดูแลเด็กที่ป่วยเป็นไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพที่เป็นผู้ทำหน้าที่ควบคุมการติดเชื้อภายในโรงพยาบาล (1 คน) และพยาบาลผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลเกาะสมุย (4 คน) เครื่องมือที่ใช้เป็นแนวคำถามในการสนทนากลุ่มแบบกึ่งโครงสร้าง (เช่น ท่านมีปัญหอะไรบ้างในการดูแลเด็กที่ป่วยเป็นไวรัสโคโรนา 2019 และควรแก้ปัญหานั้นอย่างไร) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เป็นการจัดทำแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นระบบในการดูแลและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาพิจารณาประชุมระดมสมอง เพื่อระบุเป็นแนวทางปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล และนำองค์ความรู้ในการดูแลเด็กที่ป่วยเป็นโรคไวรัสโคโรนา 2019 ตามแนวทางของศูนย์ประสานความร่วมมือของพยาบาลในภาวะการติดเชื้อ COVID-19 มาประกอบเป็นแนวทางในการจัดทำแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็ก ซึ่งดำเนินการโดยกลุ่มพยาบาล 5 คน ที่ดำเนินการในระยะที่ 1

ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรกรับ ระยะขณะพักรักษาตัวในห้องแยกโรค และระยะกลับไปกักตัวที่บ้าน ทั้งนี้ เมื่อได้แนวปฏิบัติดังกล่าวแล้ว ได้ดำเนินการต่อไปนี้

1. นำแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้คณะกรรมการพยาบาลโรงพยาบาลเกาะสมุยพิจารณาและให้ความเห็น พร้อมปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติ
 2. ประชุมชี้แจง และนำแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปใช้กับพยาบาลผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
 3. กำกับ ติดตามการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด
- ระยะที่ 3** การศึกษาประสิทธิผลแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยเมื่อนำแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้ ก็ศึกษาประสิทธิผลระบบดังกล่าวในเรื่องความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งในกลุ่มพยาบาล และผู้ปกครองที่ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาประสิทธิผลแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มานอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลเกาะสมุย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

กลุ่มผู้ปกครองเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มานอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเกาะสมุย ซึ่งคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยสูตรการประมาณการค่าสัดส่วน กรณีที่ทราบจำนวนประชากร และจำนวนประชากรไม่มาก โดยใช้สูตรในการคำนวณของ อรุณ จิรวรรณกุล ดังนี้

$$n = \frac{NZ_{\alpha/2}^2 P(1-P)}{e^2 (N-1) + Z_{\alpha/2}^2 P(1-P)}$$

N = จำนวนประชากร = 448 คน

P = ความชุกการติดเชื้อ COVID - 19 ในเด็ก 0 - 15 ปี = 0.02 ตามรายงานสถานการณ์การติดเชื้อ ในในเด็ก 0 - 15 ปี พ.ศ. 2565 (กระทรวงสาธารณสุข, 2566)

e = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ = 0.05

$Z_{\alpha/2}^2$ = กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% = 1.96

$n = \frac{448(1.96)^2 ((0.02)(1 - 0.02))}{(0.04)^2 (448 - 1) + ((1.96)^2 (0.02)(1 - 0.02))}$

n = 42.67

ได้ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอย่างน้อย 43 คน ทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งมีผู้ยินดีเข้าร่วมการศึกษา จำนวน 60 คน (อรุณ จิรวรรณกุล, 2550)

วิธีการเลือกตัวอย่าง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion Criteria) คือ

1. เป็นมารดา หรือบิดา หรือญาติผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มานอนพักรักษาที่โรงพยาบาลเกาะสมุย และเป็นหลักในการดูแลเด็ก
2. เป็นผู้ที่ยินดีร่วมมือในการศึกษา

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion Criteria) คือ

1. เป็นมารดา หรือบิดา หรือญาติผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาอนพักรักษาที่โรงพยาบาล เกะสมุย โดยไม่ได้ดูแลเด็กเป็นประจำ

2. ระหว่างการศึกษา ไม่ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

กลุ่มพยาบาลผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงพยาบาลเกาะสมุย จำนวน 105 คน ซึ่งทำการเลือก ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion Criteria) คือ

1. เป็นพยาบาลผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงพยาบาลเกาะสมุย

2. เป็นผู้ที่ยินดีร่วมมือในการศึกษา

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion Criteria) คือ

1. เป็นพยาบาลผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงพยาบาลเกาะสมุย แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามแนว ปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2. ระหว่างการศึกษา ไม่ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับพยาบาล

2. แบบสอบถามความรู้ และการปฏิบัติในการป้องกันการติดและแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็ก ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

2.1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย

- ข้อมูลผู้ปกครองที่ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพ สมรส การศึกษา อาชีพ ความสัมพันธ์กับเด็ก การได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการมีโรคประจำตัว จำนวน 8 ข้อ (ใช้ถามเมื่อรับเด็กเข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาล)

- ข้อมูลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ และการมีประวัติเป็น โรคประจำตัวที่รุนแรง จำนวน 3 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบคำถามปลายปิด หรือให้เติมข้อเท็จจริงในช่องว่างที่ เว้นไว้ (ใช้ถามเมื่อรับเด็กเข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาล)

2.2 ความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 ลักษณะคำถามเป็นแบบคำถามให้เลือกตอบว่าใช่ ไม่ใช่ หรือไม่ทราบ จำนวน 15 ข้อ โดยถ้าตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิด/ไม่ทราบให้ 0 คะแนน (ใช้ถามเมื่อรับเด็ก เข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาล และเมื่อจำหน่ายเด็กกลับบ้าน)

2.3 การปฏิบัติในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แบบวัดมีลักษณะเป็นแบบลิเคอร์ต (Likert Scale) รวมทั้งสิ้น 12 ข้อ โดยมีข้อคำถามแบบให้เลือกตอบว่า ไม่เคยเลย เป็นบางครั้ง และเป็นประจำ แบ่งเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละข้อดังนี้ คือ ข้อคำถามเชิงบวก ถ้าตอบ เป็นประจำ ให้คะแนน 2 คะแนน เป็นบางครั้ง ให้คะแนน 1 คะแนน และไม่เคยเลย ให้คะแนน 0 คะแนน ส่วนข้อคำถามเชิงลบ ถ้าตอบเป็นประจำ ให้คะแนน 0 คะแนน เป็นบางครั้ง ให้คะแนน 1 คะแนน และไม่เคยเลย ให้คะแนน 2 คะแนน (ใช้ถามเมื่อรับเด็กเข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาล และเมื่อจำหน่ายเด็กกลับบ้าน)

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพยาบาล ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ที่โรงพยาบาลเกาะสมุย ลักษณะคำถามเป็นแบบคำถามปลายปิด หรือให้เติมข้อเท็จจริงในช่องว่างที่เว้นไว้ รวม จำนวน 5 ข้อ

ความพึงพอใจต่อการใช้นาแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพยาบาล แบบวัดมีลักษณะเป็นแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นข้อคำถามในแต่ละเรื่องของความพึงพอใจ 7 ข้อ และภาพรวมความพึงพอใจ 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 8 ข้อ ว่ามีความพึงพอใจต่อการใช้นาแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาก ปานกลาง น้อย และไม่พึงพอใจ แบ่งเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละข้อดังนี้คือ ถ้าตอบมาก ให้คะแนน 3 คะแนน ปานกลาง ให้คะแนน 2 คะแนน น้อย ให้คะแนน 1 คะแนน และไม่พอใจ ให้คะแนน 0 คะแนน

คุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ด้านการพยาบาล 1 ท่าน การป้องกันการติดเชื้อ 1 ท่าน และด้านการสร้างเครื่องมือ 1 ท่าน) เพื่อดูความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) มีค่าระหว่าง 0.6 - 1.0 นอกจากนี้ได้วิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของมาตรวัดโดยการวัดความสอดคล้องภายใน แบบครอนบาค อัลฟา (Cronbach's Alpha) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ปกครองเด็ก = 0.70 การปฏิบัติในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ปกครองเด็ก = 0.80 และความพึงพอใจต่อการใช้นาแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพยาบาล = 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยและคณะที่ผ่านการอบรม ด้วยการเข้าพบกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา แล้วอธิบายถึงเหตุผล ความจำเป็น ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ขอเชิญเข้าร่วมการศึกษาวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มที่สมัครใจ ด้วยการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยอิสระ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างจะไม่ตอบคำถามข้อใดก็ได้ หรือยุติการตอบเมื่อใดก็ได้ตามความสมัครใจ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการในกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เก็บข้อมูลการปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และความพึงพอใจต่อแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับพยาบาล โดยให้พยาบาลผู้ดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในเดือนเมษายน 2566

2.2 เก็บข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการดูแลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็ก เมื่อรับเด็กเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล (Admit) และเมื่อจำหน่ายเด็กกลับบ้าน (Discharge) โดยดำเนินการในเดือนเมษายน 2566 ถึงเดือนมิถุนายน 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็ก ความพึงพอใจต่อการใช้นาแนวปฏิบัติการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพยาบาล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ก่อนและหลังการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล โดยใช้ Paired t-test

จริยธรรมการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอโครงการวิจัยและเครื่องมือการวิจัย ให้คณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานีพิจารณา ซึ่งผ่านการรับรองจากคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามหนังสือรับรอง เลขที่ AF 04-08/02.0 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2566

ผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล พบว่า พยาบาลยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจน เป็นระบบ ตั้งแต่แรกเริ่ม ผู้ป่วยเด็กเข้ารับการรักษา และเมื่อเข้าพักรักษาที่โรงพยาบาล จนถึงการจัดหาผู้ป่วยให้ไปรับการรักษาที่บ้าน ทั้งในส่วนการให้การพยาบาล การดูแลเรื่องสถานที่ การให้คำแนะนำญาติในการดูแลเด็ก และการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในการดูแลเด็ก และการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ปกครอง ซึ่งอาจทำให้เกิดการแพร่กระจายการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้เพิ่มมากขึ้น การดูแลให้การพยาบาล และคำแนะนำต่าง ๆ พยาบาลแต่ละคนก็ต่างคนต่างทำ ตามความรู้ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ และแตกต่างกัน ดังนั้นทุกคนต่างเห็นว่าควรจัดทำแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล และในขณะเดียวกันก็ควรจัดทำแนวทางการให้การพยาบาล และคำแนะนำในการดูแลเด็กไปพร้อมกัน โดยควรจัดทำเป็นระยะ ได้แก่ ระยะแรกเริ่ม ระยะขณะพักรักษาตัวในหอแยกโรค และระยะกลับไปกักตัวที่บ้าน ซึ่งได้นำผลการศึกษาดังกล่าวนี้ไปใช้พัฒนาแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ดังที่กล่าวต่อไป

แนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะแรกเริ่ม

1.1 ดูแลจัดการให้ผู้ป่วยเข้าพักในห้องแยกโรคติดต่อทางเดินหายใจ (AIR) โดยเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ใช้เฉพาะผู้ป่วยและประเภที่ใช้แล้วทิ้ง ถ้าเป็นอุปกรณ์ เครื่องมือที่นำกลับมาใช้ใหม่ เมื่อใช้แล้ว ให้แยกใส่ภาชนะที่มีฝาปิดส่งทำความสะอาดและทำให้ปราศจากเชื้อ

1.2 ประเมินอาการทั่วไป เช่น ไข้ อ่อนเพลีย สิ้นหายใจทาง สภาพจิตใจ อารมณ์ ทั้งผู้ป่วยและผู้ปกครอง เพื่อให้การพยาบาลเบื้องต้น โดยซักประวัติความเจ็บป่วย อาการที่แสดง การวัดอุณหภูมิ ชีพจร ความดันโลหิต และค่าความอิ่มตัวของออกซิเจนในกระแสเลือด การเจาะเลือดเพื่อวินิจฉัยแยกโรค

1.3 ให้คำแนะนำผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ในการปฏิบัติตัวขณะพักในห้องแยกโรค ให้ความรู้เรื่องโรค การป้องกันและการแพร่กระจายเชื้อ อธิบายให้รับทราบถึงความจำเป็นในการแยกกักตัวผู้ป่วย ตลอดจนข้อจำกัด กฎระเบียบต่าง ๆ ในห้องแยก และภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กได้รับทราบและเข้าใจ

1.4 การเยี่ยมผู้ป่วย งดไม่ให้ญาติเยี่ยม โดยแพทย์จะเป็นผู้ให้ข้อมูลอาการผู้ป่วยและความคืบหน้าของโรค แผนการรักษาทางโทรศัพท์ ส่วนบุคลากรทางการแพทย์ให้ติดตามอาการผู้ป่วยทางจอมอนิเตอร์ และกล้องวงจรปิด

2. ระยะขณะพักรักษาตัวในห้องแยกโรค

2.1 เนื่องจากผู้ป่วยจำเป็นต้องแยกกักตัวจากบุคคลอื่น และต้องอยู่ตามลำพังเป็นเวลานาน 5 - 14 วัน ทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติระยะหนึ่ง อาจทำให้เกิดอาการเครียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก ๆ การให้การพยาบาลมีการร่วมกับทีมสหสาขา เช่น ทีมจิตเวช ร่วมกันดูแล มีการนำของเล่นมาแจกให้ผู้ป่วยเด็กได้ผ่อนคลายและเพลิดเพลินขณะรักษาตัวในห้องผู้ป่วย

2.2 ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ซึ่งต้องพักร่วมกัน และกักตัวไปด้วยกันกับเด็ก เช่น แนะนำให้ผู้ปกครองสังเกตอาการป่วยของลูกหลานอย่างใกล้ชิด การแจ้งอาการเปลี่ยนแปลงแก่พยาบาลทันทีเมื่อมีอาการเหล่านี้ เช่น ไข้สูง อาการชักเกร็ง ถ่ายเหลว อ่อนเพลียมาก หายใจลำบาก เป็นต้น

2.3 กรณีผู้ป่วยไม่สุขสบายเนื่องจากมีไข้ ก็ให้ยาเพื่อบรรเทาอาการ เช่น เมื่อตรวจพบอุณหภูมิร่างกายมากกว่า 37.5 องศาเซลเซียส ให้เช็ดตัวเพื่อระบายความร้อน ถ้าอุณหภูมิร่างกายมากกว่าหรือเท่ากับ 38.5 องศาเซลเซียส ดูแลเช็ดตัวให้ วัดอุณหภูมิหลังเช็ดตัวแล้ว 30 นาที และให้ยาลดไข้ตามแผนการรักษา เช่น Paracetamol

2.4 ดูแลการหายใจ เนื่องจากผู้ป่วยอาจมีการระบายอากาศและการแลกเปลี่ยนก๊าซลดลง โดยประเมินภาวะพร่องออกซิเจนจากอาการและอาการแสดง เช่น ซึมลง กระสับกระส่าย หายใจลำบาก ซีดเขียว บริเวณอวัยวะส่วนปลาย ให้รีบรายงานแพทย์/เจ้าหน้าที่

2.5 ผู้ป่วยและญาติมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการดำเนินการของโรค จากการที่ผู้ป่วยติดเชื้อ และจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ให้ดำเนินการแจ้ง และอธิบายให้ครอบครัวได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาการป่วย การดำเนินโรค แนวทางการรักษา พยากรณ์โรค วิธีการดูแลตนเอง วิธีการกักตัว และสังเกตอาการ

3. ระยะกลับไปกักตัวที่บ้าน

3.1 ให้คำแนะนำหรือดูแลให้ผู้ป่วยเด็กที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เมื่อแพทย์จำหน่ายให้กลับไปกักตัวที่บ้านจนครบ 14 วัน ให้ปฏิบัติดังนี้

3.1.1 แยกห้องนอน ห้องน้ำจากผู้อื่น

3.1.2 สวมหน้ากากเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น

3.1.3 ล้างมือด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์เป็นประจำ

3.1.4 ไม่รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น

3.1.5 เว้นระยะห่างจากผู้อื่นไม่ต่ำกว่า 2 เมตร และสวมหน้ากาก

3.1.6 ดื่มน้ำ และรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ครบถ้วนตามหลักโภชนาการ

3.1.7 หากมีอาการป่วยเกิดขึ้นใหม่หรืออาการมากขึ้นกว่าเดิม ให้ติดต่อโรงพยาบาลเกาะสมุย

โทร 077 913200

3.1.8 เมื่อครบกำหนดกักตัว ให้เด็กและผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ตามปกติ ตามแนวทางวิถีใหม่ คือ สวมหน้ากาก เว้นระยะห่าง ล้างมือบ่อย ๆ

3.2 ให้คำแนะนำการรับประทานยาต่อเนื่องจนครบ และให้พาเด็กกลับมาพบแพทย์ตามนัด

3.3 จัดอุปกรณ์ให้ไปใช้ตรวจวัดอาการด้วยตัวเองที่บ้าน เช่น พรอทวดไข้ เครื่องวัดค่าความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด และให้ติดต่อประสานงานกับบุคลากรทางการแพทย์ถ้ามีอาการผิดปกติ

3.4 แนะนำการสังเกตอาการผิดปกติ เช่น ไข้ ไอมาก เจ็บหน้าอก อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย ให้พบแพทย์ทันที เป็นต้น

ประสิทธิภาพแนวปฏิบัติกำหนดยกเว้นการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.0 มีอายุ 30 - 40 ปี ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือมีอายุมากกว่า 40 ปี และน้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 31.7 และ 18.3 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยมีอายุ 36.7 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.7 มีสถานภาพการสมรสคู่ ร้อยละ 36.7 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า รองลงมาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มัธยมศึกษาตอนต้น อนุปริญญา/ปวส. และประถมศึกษา ร้อยละ 28.4, 18.3, 3.3 และ 3.3 ตามลำดับ ร้อยละ 56.7 ประกอบอาชีพรับจ้าง ในเรื่องความสัมพันธ์กับเด็ก พบว่า ร้อยละ 51.7 เป็นบิดา ร้อยละ 35.0 และ 13.3 เป็นมารดา และญาติ ตามลำดับ ทั้งนี้ ร้อยละ 95.0 เคยได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ได้รับ 3 - 4 เข็ม ร้อยละ 48.3 และ 1 - 2 เข็ม ร้อยละ 46.7) ร้อยละ 95.0 ไม่มีโรคประจำตัว

ลักษณะส่วนบุคคลของเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 53.3 มีอายุ 1 - 5 ปี ร้อยละ 50.0 รองลงมา มีอายุมากกว่า 5 ปี และน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 43.3 และ 6.7 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยมีอายุ 4.8 ปี ร้อยละ 100.0 ไม่มีโรคประจำตัว

ประสิทธิผลแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

1. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ก่อนและหลังการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล

ก่อนการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล พบว่า ผู้ปกครองเด็กมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 12.0 คะแนน (S.D. = 1.5) และมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 15.7 คะแนน (S.D. = 2.9) ส่วนหลังการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล ผู้ปกครองเด็กมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 12.7 คะแนน (S.D. = 1.0) และมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 18.7 คะแนน (S.D. = 2.8) เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติระหว่างก่อนและหลังการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล พบว่า ผู้ปกครองเด็กมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P - value < 0.05$)

หมายความว่า แนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ทำให้ผู้ปกครองเด็กมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีขึ้นรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ปกครองเด็ก ก่อนกับหลังการเข้าพักรักษาตัวของเด็กที่โรงพยาบาล

รายการ	n	$\bar{X}$	SD	t	df	P-value
ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (คะแนน)						
ก่อนการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล	60	12.0	1.5	-3.435	59	0.001
หลังการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล	60	12.7	1.0			
การปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (คะแนน)						
ก่อนการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล	60	15.7	2.9	-8.804	59	<0.001
หลังการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล	60	18.7	2.8			

2. ความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ของพยาบาล

ลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลผู้ใช้นโยบายปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.4 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 81.0 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี โดยเฉลี่ยมีอายุ 26.4 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.3 มีสถานภาพการสมรสโสด ร้อยละ 99.0 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 94.3 ปฏิบัติงานโรงพยาบาลเกาะสมุยน้อยกว่า 10 ปี โดยเฉลี่ยปฏิบัติงานโรงพยาบาลเกาะสมุยเฉลี่ย 4.3 ปี

ความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล พบว่า ในภาพรวม พยาบาลร้อยละ 57.1 มีความพึงพอใจในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 42.9 มีความพึงพอใจระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในแต่ละประเด็น พบว่า พยาบาลมีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 66.7

ในเรื่องการได้มาตรฐานตามหลักวิชาการ นอกนั้นมีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 58.1, 57.1, 57.1, 56.2, 56.2 และ 55.2 ในเรื่องความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะนำมาใช้ ความชัดเจนของแนวปฏิบัติ ผลประโยชน์จากการใช้แนวปฏิบัติ ความง่ายหรือความสะดวกในการใช้แนวปฏิบัติ ความกระชับของแนวปฏิบัติและครอบคลุมกับการปฏิบัติจริง และความเหมาะสมกับการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในหน่วยงาน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายการพยาบาลเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของพยาบาล ในภาพรวม และจำแนกรายประเด็น

ความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายการพยาบาล เด็กติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ
การได้มาตรฐานตามหลักวิชาการ	70 (66.7)	35 (33.3)	0 (0.0)	0 (0.0)
ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะนำมาใช้	61 (58.1)	44 (41.9)	0 (0.0)	0 (0.0)
ความชัดเจนของแนวปฏิบัติ	60 (57.1)	45 (42.9)	0 (0.0)	0 (0.0)
ผลประโยชน์จากการใช้แนวปฏิบัติ	60 (57.1)	45 (42.9)	0 (0.0)	0 (0.0)
ความง่ายหรือความสะดวกในการใช้แนวปฏิบัติ	59 (56.2)	46 (43.8)	0 (0.0)	0 (0.0)
ความกระชับของแนวปฏิบัติและครอบคลุมกับการปฏิบัติจริง	59 (56.2)	46 (43.8)	0 (0.0)	0 (0.0)
ความเหมาะสมกับการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในหน่วยงาน	58 (55.2)	47 (44.8)	0 (0.0)	0 (0.0)
ความพึงพอใจในภาพรวม	60 (57.1)	45 (42.9)	0 (0.0)	0 (0.0)

อภิปรายผล

แนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลที่ได้พัฒนาขึ้น เป็นแนวปฏิบัติของพยาบาลในการดูแล ให้ความรู้ คำแนะนำในการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเหมาะสมของผู้ปกครองเด็กที่ป่วยเป็นไวรัสโคโรนา 2019 ในการดูแลเด็ก ดูแลตัวเอง และป้องกันไม่ให้เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แพร่กระจายไปยังผู้อื่น ซึ่งแนวปฏิบัตินี้มีผลทำให้ผู้ปกครองเด็กมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีขึ้น เพราะมีแนวทางในการดำเนินการที่ให้รายละเอียดเป็นระยะ ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ระยะขณะพักรักษาตัวในหอแยกโรค และระยะกลับไปกักตัวที่บ้าน เป็นขั้นเป็นตอน ทั้งในเรื่องการให้ความรู้ และการให้รายละเอียดในการปฏิบัติ ประกอบกับการป่วยเป็นไวรัสโคโรนา 2019 เป็นเรื่องที่น่ากลัว เพราะทำให้เกิดการตายได้ในทุกกลุ่มอายุ และเกิดการแพร่ระบาดได้ในวงกว้าง ซึ่งจะเกิดผลกระทบตามมามากมาย อีกทั้งเกิดกับเด็กซึ่งเป็นบุตรหลานอันเป็นที่รัก ผู้ปกครองเด็กจึงให้ความสนใจและความสำคัญ จึงทำให้ผู้ปกครองเด็กมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของเยาวลักษณ์ ชาวบ้านโพธิ์ และการศึกษาของวิทยา ชินบุตร และคณะ ที่สรุปว่า ประชาชนที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แนวทางแก้ไขวิธีหนึ่งคือ การให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องความเป็นมา สาเหตุ ความรุนแรงของโรค และการป้องกันรักษา (เยาวลักษณ์ ชาวบ้านโพธิ์, 2564); (วิทยา ชินบุตร และนภัทร ภักดีสรวิชัย, 2564) และสอดคล้องกับการศึกษา ที่สรุปว่าความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด 19 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเฝ้าระวังและป้องกันโรคโควิด 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ปกครองเด็กมีทั้งความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีขึ้น ซึ่งการมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก็จะมีผลทำให้เกิดการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีขึ้น

ในภาพรวม พยาบาลร้อยละ 57.1 มีความพึงพอใจในระดับมาก รองลงมา มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และไม่พบว่ามีมีความพึงพอใจน้อยหรือไม่มี เมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในแต่ละประเด็น ก็พบว่า ในทุกประเด็น พยาบาลมีความพึงพอใจมาก

โดยมากกว่าครึ่งหนึ่ง ได้แก่เรื่องการได้มาตรฐานตามหลักวิชาการ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะนำมาใช้ มีความชัดเจนของแนวปฏิบัติ เกิดผลประโยชน์จากการใช้แนวปฏิบัติ มีความง่ายหรือความสะดวกในการใช้แนวปฏิบัติ มีความกระชับของแนวปฏิบัติและครอบคลุมกับการปฏิบัติจริง และมีความเหมาะสมกับการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในหน่วยงาน ทั้งนี้ ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกและความต้องการที่บุคคลคาดหวัง แสดงให้เห็นว่าแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ ทำให้เกิดสิ่งที่พยาบาลคาดหวังได้ในระดับมาก อาทิ ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการ (ร้อยละ 66.7) มีความเป็นไปได้ (ร้อยละ 58.1) มีความชัดเจน (ร้อยละ 57.1) เกิดผลประโยชน์ (ร้อยละ 57.1) ความง่ายหรือความสะดวกในการใช้ (ร้อยละ 56.2) มีความกระชับและครอบคลุมกับการปฏิบัติ (ร้อยละ 56.2) และมีความเหมาะสมกับการไปใช้ในหน่วยงาน (ร้อยละ 55.2) ซึ่งความพึงพอใจดังกล่าวก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนว่า แนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ก่อให้เกิดผลดี เหมาะแก่การนำไปใช้ต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

แนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ทำให้ผู้ปกครองเด็กมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้พยาบาลผู้ใช้แนวปฏิบัติมีความพึงพอใจในระดับมากทั้งในภาพรวม และในแต่ละประเด็นในระดับมาก มากกว่าร้อยละ 50.0 และรองลงมาความพึงพอใจปานกลาง ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) โรงพยาบาลเกาะสมุย ควรพิจารณากำหนดใช้แนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลที่ได้พัฒนาขึ้น โดยให้พยาบาลเป็นผู้นำแนวทางไปใช้กับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 2) ในการใช้แนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ได้พัฒนาขึ้นดังกล่าว ควรมีการเตรียมความพร้อมของพยาบาล โดยการชี้แจง ทำความเข้าใจ รวมทั้งมีการกำกับติดตาม ปรับปรุง และประเมินประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การใช้แนวปฏิบัติดังกล่าวมีความเหมาะสม และเกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดต่อสตรีผู้ตั้งครรภ์ 3) นำเสนอแนวปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้ปกครองเด็กที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลในที่ประชุมหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อพิจารณานำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2563). องค์ความรู้การดูแลสุขภาพใจในสถานการณ์การระบาด โควิด-19 “ใจพร้อม ไม่ยอมป่วย”. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2566 จาก <https://dmh-elibrary.org/items/show/318>
- กระทรวงสาธารณสุข. (2566). อัตราป่วยตายของเด็กอายุ 0 - 15 ปี ที่ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปีงบประมาณ 2565. เรียกใช้เมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/>
- กฤติญาดา เกื้อวงศ์. (2563). แนวปฏิบัติการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยเด็ก. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ, 43(4), 1 - 11.
- กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). แนวทางการดำเนินการเรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับสถานประกอบการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรกราฟิกแอนด์ดีไซน์.

- จूरรัตน์ จิตวังโส. (2562). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน รพ.สต.จังหวัด พังงา. วารสารสุขภาพภาคประชาชนภาคใต้, 2(1), 21 - 30.
- ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. (2563). "ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019". เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2566 จาก https://www.si.mahidol.ac.th/sidoctor/e-pl/admin/article_files/1410_1.pdf
- เยาวลักษณ์ ชาวบ้านโพธิ์. (2564). บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 4(1), 44 - 57.
- โรงพยาบาลเกาะสมุย. (2565). จำนวนผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงพยาบาลเกาะสมุย. สรุปรายงาน: โรงพยาบาลเกาะสมุย.
- วิทยา ชินบุตร และนภัทร ภัคดิสรวิชัย. (2564). บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามนโยบายรัฐบาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(2), 305 - 318.
- เสนห์ เจียสกุล. (2564). เด็กกับโรคโควิด - 19. เรียกใช้เมื่อ 15 สิงหาคม 2565 จาก <https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/>
- อรุณ จิรวัฒนกุล. (2550). ชีวสถิติ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ขอนแก่น: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Broder, et al. (2017). Health literacy in childhood and youth: A systematic review of definitions and models. BMC Public Health, 17(1), 361 - 371.
- Dey, K. P., & Hariharan, S. (2006). Integrated approach to healthcare Quality management: A case study. The TQM Magazine, 18(6), 583 - 605.